

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Doc. JUDr. Ing. V. L., CSc.**, bývajúceho v B., zastúpeného JUDr. Júliusom Jánošíkom, advokátom so sídlom v Bratislave, Klincová č. 15, proti žalovanej **PETIT PRESS, a.s.**, so sídlom v Bratislave, Lazaretská č. 12, IČO: 35 790 253, zastúpenej DEDÁK & Partners, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mlynské Nivy č. 45, v mene ktorej vykonáva advokáciu ako konateľ advokát JUDr. Štefan Dedák, a Advokátskou kanceláriou Tomáš Kamenec, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Špitálska č. 43, adresa na doručovanie Bratislava, Mlynské Nivy č. 45, v mene ktorej vykonáva advokáciu ako konateľ advokát Mgr. Tomáš Kamenec, **o ochranu osobnosti**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 16 Ct 9/2003, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 14. apríla 2011 sp.zn. 3 Co 206/2009 rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 14. apríla 2011 sp.zn. 3 Co 206/2009 v **I. výroku**, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v časti, v ktorej bola žalovanej uložená povinnosť uverejniť ospravedlnenie sa, v **II. výroku**, ktorým zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v zamietajúcej časti o uverejnenie ospravedlnenia tak, že uložil žalovanej povinnosť vložiť do textu ospravedlnenia za tretiu odrážku odrážku štvrtú v znení špecifikovanom v tomto výroku, v **III. výroku**, ktorým zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v časti nároku na zaplatenie nemajetkovej ujmy tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 7 000 Eur do pätnástich dní od právoplatnosti rozsudku, **a vo výroku o trovách konania z r u š u j e** a vec mu v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

I.

1. Žalobou podanou na Okresnom súde Bratislava I 18. marca 2003 (po pripustení jej zmeny v priebehu konania) sa žalobca domáhal voči žalovanej ochrany proti neoprávnenému

zásahu do jeho osobnostných práv (občianskej cti), ku ktorému malo dôjsť uverejnením nepravdivých údajov o ňom v denníku SME, ktorého vydavateľom je žalovaná.

2. V žalobe uviedol, že ide o nepravdivé údaje uverejnené vo vydaní denníka SME z 23. septembra 2002 v článku s názvom „Milionársky klan L.“ (ďalej len „článok“), a to :

- že prvý veľký biznis sa L. podaril v roku 1992, keď získal štátny podnik Mlyny a cestovinárne Piešťany. Hoci sa cena tohto mlyna odhadovala na viac než miliardu korún, bývalému členovi vlády ho so štvoricou partnerov štát odklepol za približne tristo miliónov korún,

- že táto skupina ovládla aj gemerský mlyn, ktorý vraj získala formou nátlaku na bývalých majiteľov. Tí mali pod psychickým nátlakom podpísať zápisnicu, že odstupujú od zmluvy s Fondom národného majetku (ďalej aj „FNM“),

- že tieto mlyny profitovali práve vďaka špeciálnemu zaobchádzaniu zo strany FNM a ministerstiev. Kým L. so spoločníkmi kupoval obilie od štátu v hodnote tritisícšesťsto korún za tonu, ostatní za ňu platili na voľnom trhu vyše päťtisíc,

- že v štatutárnych orgánoch B.S.R., s.r.o. sedí V. L. starší.

3. Poukazoval na to, že nikdy a nič neprivatizoval a privatizácie sa zúčastnil iba a výlučne ako spoločník obchodnej spoločnosti, že nikdy nezískal štátny podnik Mlyny a cestovinárne Piešťany, nikdy sám, ani so žiadnou skupinou neovládol gemerský mlyn a nevyvíjal žiaden psychický nátlak na majiteľov gemerského mlyna pri ich odstúpení od zmluvy s FNM, že nikdy sám a ani so spoločníkmi nepožíval žiadne a nijaké špeciálne zaobchádzanie zo strany FNM a ministerstiev a nestalo sa tak ani pri kupovaní obilia od štátu v hodnote tritisícšesťsto korún za tonu, lebo išlo o obchody obchodnej spoločnosti, a nikdy nebol a ani nie je spoločníkom B.S.R., s.r.o.

4. Žiadal, aby žalovanej bola uložená povinnosť ospravedlniť sa mu uverejnením ospravedlnenia v znení špecifikovanom v petite žaloby, a aby jej bola uložená aj povinnosť zaplatiť mu náhradu nemajetkovej ujmy 1 000 000 Sk (33 193,92 Eur).

5. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvého stupňa“ alebo „prvostupňový súd“) rozsudkom z 26. marca 2009 č.k. 16 Ct 9/2003-344 uložil žalovanej povinnosť v denníku SME na rovnakom mieste a rovnakým písmom, ako bol uverejnený článok dňa 23. septembra 2002 s názvom „Milionársky klan L.“, uverejniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku ospravedlnenie s obsahom tohto znenia:

„Obchodná spoločnosť PETIT PRESS, a.s., ktorá je vydavateľom denníka SME oznamuje, že článkom pod názvom „Milionársky klan L.“, ktorého autormi sú osoby D. M. a R. K., boli v denníku SME dňa 23. septembra 2002 uverejnené nepravdivé údaje o pánovi Doc. JUDr. Ing. V. L., CSc. a ich uverejnením došlo k poškodeniu občianskej cti pána Doc. JUDr. Ing. V. L., CSc., a ide o tieto nepravdivé údaje :

- že prvý veľký biznis sa L. podaril v roku 1992, keď získal štátny podnik Mlyny a cestovinárne Piešťany. Hoci sa cena tohto mlyna odhadovala na viac než miliardu korún, bývalému členovi vlády ho so štvoricou partnerov štát odklepol za približne tristo miliónov korún,

- že táto skupina ovládla aj gemerský mlyn, ktorý vraj získala formou nátlaku na bývalých majiteľov. Tí mali pod psychickým nátlakom podpísať zápisnicu, že odstupujú od zmluvy s Fondom národného majetku,

- že tieto mlyny profitovali práve vďaka špeciálnemu zaobchádzaniu zo strany FNM a ministerstiev. Kým L. so spoločníkmi kupoval obilie od štátu v hodnote tritisícšesťsto korún za tonu, ostatní za ňu platili na voľnom trhu vyše päťtisíc.

Oznamujeme nepravdivosť všetkých vyššie uverejnených údajov, lebo sú zavádzajúce a poškodzujúce občiansku česť pána Doc. JUDr. Ing. V. L., CSc.

Preto čitateľov denníka SME žiadame, aby na uverejnené údaje a tvrdenia vo vzťahu k pánovi Doc. JUDr. Ing. V. L., Csc. pre ich neoprávnené uverejnenie a nepravdivosť neprihliadli.

Vydavateľ denníka SME – spoločnosť PETIT PRESS, a.s. sa za neoprávnené uverejnenie nepravdivých údajov pánovi Doc. JUDr. Ing. V. L., CSc. a čitateľom ospravedľňuje.“

6. Ďalšími výrokmi súd prvého stupňa žalobu vo zvyšku zamietol a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

7. Vyhovujúci výrok odôvodnil výsledkami vykonaného dokazovania, z ktorého vyvodil záver, že uverejnením článku došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu, pretože článok obsahoval tvrdenia, ktorých pravdivosť žalovaná nepreukázala a ktoré boli objektívne spôsobilé poškodiť vážnosť žalobcu v spoločnosti.

8. Zamietnutie žaloby v časti, v ktorej sa žalobca domáhal ospravedlnenia aj za tvrdenie, že „v štatutárnych orgánoch B.S.R., s.r.o. sedí V. L. starší“ odôvodnil nepreukázaním nepravdivosti tohto verejne dostupného údajaja, a v časti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy nepreukázaním zníženia dôveryhodnosti a cti žalobcu v značnej miere.

III.

9. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (ďalej len “odvolací súd“) na odvolanie oboch účastníkov rozsudkom zo 14. apríla 2011 sp.zn. 3 Co 206/2009 rozhodol takto:

I. Rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým bola žalovanej uložená povinnosť uverejniť ospravedlnenie potvrdil.

II. Rozsudok súdu prvého stupňa v zamietajúcej časti o uverejnenie ospravedlnenia zmenil tak, že žalovanej uložil povinnosť do textu ospravedlnenia vložiť za tretiu odrážku odrážku štvrtú v znení:

„ – že v štatutárnych orgánoch B.S.R., s.r.o. sedí V. L. starší,“.

III. Rozsudok súdu prvého stupňa v časti nároku na zaplataenie nemajetkovej ujmy zmenil tak, že uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 7 000 Eur do pätnástich dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. Vo zvyšku v zamietajúcej časti rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

V. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania 2 721,58 Eur do rúk žalobcu a 4 177,34 Eur ako náhradu trov právneho zastúpenia do rúk zástupcu žalobcu, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

10. Potvrdenie prvostupňového rozsudku vo vyhovujúcej časti odôvodnil jeho vecnou správnosťou konštatujúc, že súd prvého stupňa náležite zistil skutkový stav a vyvodil z neho aj správny právny záver, pričom v odvolaní uvedené argumenty žalovanej neboli spôsobilé privediť iné právne posúdenie veci. V plnom rozsahu sa stotožnil s dôvodmi rozsudku súdu prvého stupňa vzťahujúcimi sa k jeho vyhovujúcej časti. V súvislosti s odvolacími námietkami žalovanej doplnil, že nepreukázala, že by bola skutočná hodnota podniku viac ako miliarda korún a že došlo k zvýhodneniu žalobcu. K tvrdeniu žalovanej, že článok bol uverejnený z dôvodu všeobecného záujmu v čase, kedy sa vrátil syn žalobcu I. L. z Južnej Afriky, uviedol, že toto tvrdenie je nelogické, lebo v začiatkoch konania na to žalovaná nepoukázala, ale sa o tom zmienila až v odvolacom konaní, a z obsahu článku úmysel jeho zverejnenia nevyplýva.

11. Zmenu prvostupňového rozsudku vo výroku o zamietnutí žaloby v časti, predmetom ktorej bol nárok na ospravedlnenie sa žalovanej aj za tvrdenie, že „v štatutárnych orgánoch B.S.R., s.r.o. sedí V. L. starší“, odôvodnil nesprávnosťou záverov súdu prvého stupňa, keďže podľa jeho názoru aj táto informácia bola nepravdivá a spôsobilá narušiť vzťahy žalobcu s obchodnými partnermi.

12. Ďalšiu zmenu prvostupňového rozsudku, a to vo výroku o zamietnutí žaloby v časti uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodnil tým, že článok závažne zasiahol do rodinného a pracovného života žalobcu, a aj do jeho podnikateľskej sféry. Za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy určil sumu 7 000 Eur.

13. V odôvodnení rozsudku odvolací súd ďalej uviedol, že podstata sporu, ktorou bol stret slobody prejavu s ochranou cti žalobcu, vyžadovala dať odpoveď na otázky „Kto, O kom, Čo, Kde, Kedy a Ako“. Odpovedajúc na tieto otázky tak, že žalobca nie je osoba verejne politicky známa (lebo v politike už nepôsobí viac ako desať rokov), že bol kritizovaný v mienkotvornom denníku, že predmetom kritiky nebola otázka verejného záujmu (ak boli kritizované skutočnosti spred viac ako desiatich rokov), že informácie v článku neboli

aktuálne (čerstvé) a že boli nepravdivé, dospel k záveru, že slobode prejavu nebolo možné dať prednosť.

IV.

14. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná. Dovoláním napadla tento rozsudok v I. II, III. a v súvisiacom V. výroku. Žiadala v tejto časti rozsudok odvolacieho súdu zmeniť a žalobu zamietnuť. Dovolanie odôvodnila odňatím možnosti konať pred súdom a nesprávnym právnym posúdením veci.

15. Za odňatie možnosti konať pred súdom označila nedostatočné odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa i odvolacieho súdu. Uviedla, že právny záver oboch súdov logicky nevyplýva zo skutkových zistení, keďže v konaní nebolo preukázané, či zverejnené údaje boli skutočne nepravdivé a či uverejnením článku mohlo vôbec dôjsť k zásahu do práv žalobcu. Namietala, že súdy jej upreli právo dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia procesným právom stanoveným spôsobom, keďže z odôvodnenia ich rozhodnutí nie je zrejmé, prečo a ako dospeli k záveru, že uverejnené údaje sú nepravdivé. Odôvodnenie rozsudkov oboch súdov neobsahuje hodnotenie, či uverejnené údaje sú skutkovým tvrdením alebo hodnotiacim úsudkom, ani hodnotenie, či obmedzenie je práva na slobodu prejavu je v demokratickej spoločnosti nevyhnutné a či je primerané.

16. Nesprávne právne posúdenie veci spočívalo podľa nej v nerešpektovaní konkrétne označenej judikatúry (rozsudkov) Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) týkajúcej sa interpretácie obsahu a rozsahu práva na slobodu prejavu, úlohy tlače v demokratickej spoločnosti, novinárskej slobody, ako aj potreby reštriktívneho výkladu jej obmedzení. Vyčítala súdom v základnom konaní nesprávne právne posúdenie veci v otázke aktívnej legitímácie žalobcu poukazujúc na to, že uverejnené údaje vo svojej podstate konštatovali výsledky spoločností, v rámci ktorých vykonával svoju podnikateľskú činnosť žalobca, ďalej v otázke žalovateľnosti nároku, keď žalobcovi bola priznaná ochrana za údaje, ktoré nie sú nepravdivé, a v otázke nevyhnutnosti a primeranosti obmedzenia slobody prejavu.

17. Žalobca sa k podanému dovolaniu písomne nevyjadril.

V.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané proti právoplatnému rozsudku odvolacieho súdu oprávnenou osobou (účastníčkou konania) v zákonnej lehote (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal predovšetkým prípustnosť dovolania proti napadnutým výrokom rozsudku odvolacieho súdu (dovolaním nenapadnutým výrokom bol len IV. výrok, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo zvyšku v zamietajúcej časti, t.j. v časti zamietnutia žaloby o náhradu nemajetkovej ujmy nad sumu 7 000 Eur).

19. Kým v prípade zmeňujúcich výrokov (II. a III.) bolo dovolanie bez ďalšieho prípustné (§ 238 ods. 1 O.s.p.), prípustnosť dovolania proti potvrdzujúcemu výroku (I.) pri neexistencii výnimiek upravených v § 238 ods. 2 a 3 O.s.p. bolo potrebné skúmať z hľadiska § 237 O.s.p., v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak je konanie postihnuté niektorou z väd uvedených v tomto ustanovení. Podľa názoru dovolacieho súdu konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté vadou majúcou za následok odňatie možnosti žalovanej konať pred súdom. Tým bola daná nielen prípustnosť dovolania aj proti potvrdzujúcemu výroku (I.), ale i dôvodnosť tohto mimoriadneho opravného prostriedku. Táto vada spočíva v nedostatočnom odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu.

20. Ustanovenie § 157 ods. 2 O.s.p. stanovuje povinnosť súdu riadne a presvedčivo odôvodniť rozsudok. Tejto povinnosti zodpovedá procesné právo účastníka konania na také odôvodnenie rozsudku, ktoré spĺňa požiadavky vyplývajúce z uvedeného ustanovenia. Nedostatok riadneho a presvedčivého odôvodnenia rozsudku je porušením práva účastníka na spravodlivé súdne konanie zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“), ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), pretože sa mu tým odníma možnosť vnímať rozsudok ako logicky pochopiteľný celok a súčasne možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov, a teda možnosť riadne konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) O.s.p. (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Cdo 171/2005 a nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 393/08, I. ÚS 342/2010, III. ÚS 198/2011).

21. Presvedčivosť odôvodnenia rozsudku znamená, že premisy uvedené v rozhodnutí, rovnako ako aj závery, ku ktorým súd na základe týchto premís dospel, sú pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, vzájomne bezrozporné a spravodlivé.

22. V preskúmvanej veci sa odvolací súd v súvislosti s potvrdením rozsudku súdu prvého stupňa vo vyhovujúcom výroku o povinnosti žalovanej ospravedlniť sa žalobcovi obmedzil len na skonštatovanie správnosti odôvodnenia prvostupňového rozsudku v tejto časti. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, pokiaľ ide o jeho I. výrok, bolo preto potrebné posudzovať v spojení s odôvodnením prvostupňového rozsudku.

23. Súd prvého stupňa svoj právny záver o opodstatnenosti žaloby odôvodnil len tým, že žalovaná nepreukázala pravdivosť uverejnených údajov, za ktoré jej bola uložená povinnosť sa ospravedlniť. Takéto odôvodnenie zjavne nezodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. Nie je z neho totiž zrejmé, prečo a ako dospel prvostupňový súd k záveru, že nebola preukázaná pravdivosť uvedených údajov, ako hodnotil vykonané dôkazy a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. V súvislosti so záverom o nepreukázaní pravdivosti uverejnených údajov v odôvodnení prvostupňového rozsudku celkom absentovala úvaha o tom, ktoré z nich mali povahu skutkových tvrdení a ktoré mali povahu hodnotiacich úsudkov, resp. či sa jednalo len o skutkové tvrdenia. So zreteľom na skutočnosť, že v konaní išlo o stret práva žalovanej na slobodu prejavu a na slobodné rozširovanie informácií garantovaného čl. 26 Ústavy a čl. 10 Dohovoru s právom na ochranu osobnosti žalobcu zaručeného čl. 19 Ústavy, ako aj čl. 8 Dohovoru, presvedčivosť odôvodnenia rozsudku vyžadovala detailné hodnotenie miery dôležitosti týchto práv za účelom riešenia ich kolízie a vysporiadanie sa s výkladovými východiskami k tejto otázke vyplývajúcimi z relevantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v ich prepojení na konkrétne okolnosti danej veci.

24. Tým, že odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením prvostupňového rozsudku, ktoré nespĺňalo požiadavky riadneho a presvedčivého odôvodnenia, bol týmto nedostatkom postihnutý aj rozsudok odvolacieho súdu. Na tomto závere nič nemení skutočnosť, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku stručne reagoval na odvolacie námietky žalovanej a urobil jeho obsahom aj odpovede na otázky tzv. testu proporcionality. Na najpodstatnejšiu z otázok testu „Ako bolo kritizované“ totiž odpovedal, že všetky údaje boli nepravdivé, a to bez akéhokoľvek bližšieho odôvodnenia tohto záveru.

25. Nedostatkom riadneho a presvedčivého odôvodnenia bol postihnutý rozsudok odvolacieho súdu aj pokiaľ ide o zmeňujúce výroky, ktorými bola žalovanej uložená povinnosť ospravedlniť sa aj za údaj, že „v štatutárnych orgánoch B.S.R., s.r.o. sedí V. L. starší“, a povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy 7 000 Eur. Odvolací súd totiž svoj záver o nepravdivosti vyššie uvedenej informácie nijako neodôvodnil. Keďže v rozsudku odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvého stupňa nebol riadne odôvodnený základ uplatňovaného nároku, bola týmto nedostatkom zasiahnutá aj tá časť odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, ktorá sa týkala nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. V súvislosti s týmto nárokom sa odvolací súd osobitne nezaoberal jeho základom, ale len splnením podmienok vyplývajúcich z ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

26. Nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu vo významnom rozsahu, majúce za následok odňatie možnosti žalovanej konať pred súdom, zakladalo nielen prípustnosť, ale aj dôvodnosť podaného dovolania voči všetkým ním napadnutým výrokom. Dovolací súd preto podľa § 243b ods. 1 O.s.p. a contrario rozsudok odvolacieho súdu v dovolaní napadnutých výrokoch a v súvisiacom výroku o trovách konania zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie.

VI.

27. Uvedený procesný dôvod zrušenia rozsudku odvolacieho súdu však nebránil dovolaciemu súdu za účelom efektivity ďalšieho konania zaujať stanovisko k niektorým čiastkovým právnym záverom odvolacieho súdu, aj pri stručnosti ich odôvodnenia, a k celkovému skutkovému a právnemu stavu veci. Predovšetkým považuje za potrebné uviesť, že podľa judikatúry ESLP sloboda prejavu predstavuje jeden zo základných pilierov demokratickej spoločnosti, jednu zo základných podmienok jej rozvoja a seberealizácie jednotlivca. Uplatňuje sa nielen vo vzťahu k „informáciám“ a „myšlienkam“, ktoré sa prijímajú priaznivo, resp. sa považujú za neurážlivé a neutrálne, ale aj k tým, ktoré urážajú, šokujú alebo znepokojujú štát alebo časť obyvateľstva. Vyžaduje si to pluralizmus, znášanlivosť a veľkorysosť, bez ktorých nemožno hovoriť o „demokratickej spoločnosti“ (Handyside v. Spojené kráľovstvo, rozsudok zo 7. decembra 1976, č. 5493/72, § 49). Sloboda politickej diskusie je jadrom koncepcie demokratickej spoločnosti, ktorá preniká celým Dohovorom (Lingens v. Rakúsko, rozsudok z 8. 7. 1986, č. 9815/82, § 41-42).

28. Keďže právo na slobodu prejavu a právo na ochranu osobnosti sú rovnako garantované Ústavou aj Dohovorom, riešenie konfliktu medzi týmito právami vyžaduje, aby súd s prihliadnutím na okolnosti prípadu zväžil význam proti sebe stojacich záujmov, a to, či jednému právu nebola bezdôvodne daná prednosť pred druhým. Rozhodnutie súdu v takomto prípade musí vychádzať zo zásady proporcionality, byť vyvážené a do práva na slobodu prejavu zasahovať, len ak je to nevyhnutné.

29. Čl. 26 ods. 4 Ústavy a čl. 10 ods. 2 Dohovoru explicitne uvádzajú dôvody obmedzenia slobody prejavu, pričom ide o obmedzenia, ktoré musia zodpovedať vždy demokratickému charakteru spoločnosti („opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné“). Dôvodom takéhoto obmedzenia môže byť aj „ochrana práv a slobôd iných“, teda okrem iného aj záruky vyplývajúce zo základného práva na ochranu osobnosti v rozsahu garantovanom v čl. 19 Ústavy a konkretizovanom najmä v § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Vo veciach ochrany osobnosti musí byť vždy zohľadnená ochrana slobody prejavu, a to v rozsahu jej ústavných záruk, ako i záruk v zmysle Dohovoru. Uvedené ustanovenia Občianskeho zákonníka preto nemožno aplikovať izolovane, ale je nutné ich vykladať a aplikovať v súlade s Ústavou a Dohovorom.

30. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) obmedzenie akéhokoľvek základného práva alebo slobody, a teda aj slobody prejavu, považuje za ústavne akceptovateľné len vtedy, ak ide o obmedzenie, ktoré bolo ustanovené zákonom, resp. na základe zákona, zodpovedá niektorému ustanovenému legitímnemu cieľu a je nevyhnutné v demokratickej spoločnosti na dosiahnutie sledovaného cieľa, t.j. ospravedlňuje ho existencia naliehavej spoločenskej potreby, a je primerané, t.j. je v súlade so zásadou proporcionality (porovnaj nález ústavného súdu sp.zn. IV. ÚS 107/2010 z 28. októbra 2010, Zbierka nálezov a uznesení ústavného súdu 2010, str. 884).

31. Obmedzenie práva na slobodu prejavu v prípade jeho stretu s právom na ochranu osobnosti má vo všeobecnosti v slovenskej právnej úprave zákonný podklad najmä v ustanoveniach § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka a sleduje aj legitímny cieľ, ktorým je ochrana osobnosti (občianskej cti, resp. dobrej povesti). Rozhodujúcou otázkou pre posúdenie jeho akceptovateľnosti v konkrétnom prípade je preto otázka jeho primeranosti, teda či obmedzenie práva na slobodu prejavu zodpovedá zásade proporcionality. Na tento účel judikatúra ESLP i ústavného súdu využíva test proporcionality založený na hľadaní odpovedí

na otázky KTO, O KOM, ČO, KDE, KEDY a AKO v danom prípade „hovoril“, resp. uverejnil informáciu (porovnaj okrem vyššie uvedeného nálezu ústavného súdu aj nález tohto súdu sp.zn. IV. ÚS 492/2012 z 18. apríla 2013 dostupný na www.concourt.sk).

32. Pri hľadaní odpovedí na otázky testu proporcionality je potrebné dôsledne rešpektovať relevantnú judikatúru ESLP a ústavného súdu v jej prepojení s konkrétnymi okolnosťami danej veci. Z judikatúry ESLP možno vyvodit' základné princípy a kritériá, z ktorých treba vychádzať pri riešení kolízie práva na slobodu prejavu s právom na ochranu osobnosti (pozri v odbornej literatúre Peter Wilfling, Eva Kováčechová, Sloboda prejavu a žaloby na ochranu dobrej povesti, vydavateľ VIA IURIS – Centrum pre práva občana, 2011, dostupné na www.viaiuris.sk). Ide najmä o nasledovné základné princípy a kritériá aplikované ESLP:

- *klúčová úloha médií, ktoré sú „strážnym psom“ demokracie („public watchdog“)* a *veľmi prísne posudzovanie každého zásahu do slobody prejavu médií* (Castells v. Španielsko, rozsudok, 23. 4. 1992, č. 11798/85; Bladet Tromso a Stensaas v. Nórsko, rozsudok veľkého senátu, 20. 5. 1999, č. 21980/93),

- *zvýšená ochrana šíreniu informácií a myšlienok o veciach verejného záujmu* (Thorgeir Thorgerson v. Island, rozsudok, 25. 6. 1992, č. 13778/88),

- *väčšia miera kritiky osôb verejne známych a verejne činných* (Lingens v. Rakúsko, rozsudok, 8. 7. 1986, č. 9815/82; Castells v. Španielsko, rozsudok, 23. 4. 1992, č. 11798/85; Thorgeir Thorgerson v. Island, rozsudok, 25. 6. 1992, č. 13778/88; Thoma v. Luxembursko, rozsudok, 29. 3. 2001, č. 38432/97; Dalban v. Rumunsko, rozsudok veľkého senátu, 28. 9. 1999, č. 28114/95; Cumpănă a Mazăre v. Rumunsko, rozsudok veľkého senátu, 17. 12. 2004, č. 33348/96; Zakharov v. Rusko, rozsudok, 5. 10. 2006, č. 14881/03; Kobenter a Standard Verlags GmbH v. Rakúsko, rozsudok, 2. 11. 2006, č. 60899/00),

- *rozlišovanie, či informácia je skutkovým tvrdením alebo hodnotiacim úsudkom, a vysoká miera ochrany hodnotiacich úsudkov* (Lingens v. Rakúsko, rozsudok, 8. 7. 1986, č. 9815/82; Nilsen a Johnsen v. Nórsko, rozsudok veľkého senátu, 25. 11. 1999, č. 23118/93; Feldek v. Slovensko, rozsudok, 12. 7. 2001, č. 29032/95),

- *vychádzanie hodnotiacich úsudkov z určitého skutkového základu* (De Haes a Gijssels v. Belgicko, rozsudok, 24. 2. 1997, č. 19983/92; Feldek v. Slovensko, rozsudok, 12. 7. 2001, č. 29032/95; Thorgeir Thorgerson v. Island, rozsudok, 25. 6. 1992, č. 13778/88),

- *ochrana nielen obsahu prejavu, tvrdenia, či myšlienky, ale aj spôsobu, resp. formy, ktorými sú vyjadrované* (Handyside v. Spojené kráľovstvo, rozsudok, 7. 12. 1976, č. 5493/72; Lingens v. Rakúsko, rozsudok, 8. 7. 1986, č. 9815/82; Prager a Oberschlick v. Rakúsko, rozsudok 26. 4. 1995, č. 15974/90; Thorgeir Thorgerson v. Island, rozsudok, 25. 6. 1992, č. 13778/88),

- *zvýšená ochrana tvrdení urobenými v dobrej viere a právo médií na ospravedlniteľný omyl* (Sunday Times v. Spojené kráľovstvo, rozsudok, 26. 11. 1991, č. 13166/87; Bladet Tromso a Stensaas v. Nórsko, rozsudok veľkého senátu, 20. 5. 1999, č. 21980/93; Fressoz a Roire v. Francúzsko, rozsudok veľkého senátu, 21. 1. 1999, č. 29183/95; Goodwin v. Spojené kráľovstvo, rozsudok veľkého senátu, 27. 3. 1996, č. 17 488/90; Colombani v. Francúzsko, rozsudok, 25. 6. 2002, č. 51279/99; Prager a Oberschlick v. Rakúsko, rozsudok 26. 4. 1995, č. 15974/90; Thorgeir Thorgerson v. Island, rozsudok, 25. 6. 1992, č. 13778/88; Flux v. Moldavsko, rozsudok, 3. 7. 2007, č. 31001/03; Thoma v. Luxembursko, rozsudok, 29. marca 2001, č. 38432/97; Guja v. Moldavsko, rozsudok veľkého senátu, 12. 2. 2008, č. 14277/04; Zakharov v. Rusko, rozsudok. 5. 10. 2006, č. 14881/03),

- *predvídateľnosť a primeranosť sankcie za poškodenie dobrej povesti* (Hachette Filipacchi Associés v. Francúzsko, rozsudok, 14. 6. 2007, č. 71111/01; Cumpănă a Mazăre v. Rumunsko, rozsudok veľkého senátu, 17. 12. 2004, č. 33348/96; Steur v. Holandsko, rozsudok, 28. 10. 2003, č. 39657/98; Castells v. Španielsko, rozsudok, 23. 4. 1992, č. 11798/85; Tolstoy Miloslavski v. Spojené kráľovstvo, rozsudok, 13. 7. 1995, č. 18139/91; Steel a Morris v. Spojené kráľovstvo, rozsudok. 15. 2. 2005, č. 68416/01; Koprivica, v. Čierna Hora, rozsudok. 2. 11. 2011, č. 41158/09; Lepojič. V. Srbsko, rozsudok, 6. 11. 2007, č. 13909/05; Karhuvaara a Iltalehti v. Fínsko, rozsudok, 16. 11. 2004, č. 63678/00).

33. V preskúmvanej veci odvolací súd sa síce zaoberal stretom práva na slobodu prejavu s právom na ochranu osobnosti použitím testu proporcionality, no jeho odpovede na otázku „Kto bol kritizovaný (resp. O kom ...)“ a „Čo bolo kritizované“ nerešpektovali

podľa názoru dovolacieho súdu vyššie uvedené princípy a kritériá vyplývajúce z judikatúry ESĽP, ďalšie otázky „Kto kritizuje“ a „Kde bolo kritizované“ boli v odpovediach odvolacieho súdu nesprávne stotožnené a odpoveď na rozhodujúcu otázku testu „Ako boli informácie v článku formulované“ bola nepreskúmateľná, pretože odvolací súd sa obmedzil len na konštatovanie, že všetky údaje boli nepravdivé. V dôsledku toho bol nesprávny jeho celkový právny záver o splnení podmienok pre obmedzenie práva na slobodu prejavu žalovanej poskytnutím občianskoprávnej ochrany právu na ochranu osobnosti (cti) žalobcu.

34. V súvislosti s otázkou „Kto bol kritizovaný“, resp. „O kom bola uverejnená informácia“ sa dovolací súd, vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu, nestotožňuje so záverom odvolacieho súdu, podľa ktorého žalobca nebol osobou verejne politicky známou, lebo podľa odvolacieho súdu v čase uverejnenia článku už desať rokov v politike nepôsobil. Súčasťou skutkového stavu vyvedeného z vykonaného dokazovania bolo totiž nesporné zistenie, že žalobca bol členom poslednej prednovembrovej a prvej ponovembrovej vlády Slovenskej republiky, v lete 1990 v politike skončil, následne robil poradcu vtedajšiemu ministrovi financií M. K., po výmene tohto ministra začal podnikat' a v roku 1992 sa zúčastnil ako spoločník obchodnej spoločnosti s názvom Považské mlyny a cestovinárne, spol. s r.o. privatizácie štátneho majetku – štátneho podniku Piešťanské mlyny a cestovinárne Piešťany. Bol preto podľa názoru dovolacieho súdu osobou verejného záujmu, pričom tento záujem bol v čase uverejnenia článku aktuálne umocnený tým, že článok priniesol aj informáciu o tom, že syn žalobcu I. L., bývalý riaditeľ SIS, disponoval podľa juhoafrického podsvetia v zahraničí majetkom, ktorý sa vraj pohyboval od ôsmich do desiatich miliónov dolárov, čo je asi tristošesťdesiat až štyristopäťdesiat miliónov slovenských korún. V zmysle vyššie uvedenej judikatúry ESĽP, podľa ktorej osoby verejne známe musia zniesť väčšiu mieru kritiky, než súkromné osoby, bolo preto dôvodné poskytnúť žalovanej vyšší stupeň ochrany jej práva na slobodu prejavu voči právu žalobcu na ochranu osobnosti.

35. Ani pokiaľ ide o otázky „Čo bolo kritizované“ a „Kedy bolo kritizované“ dovolací súd nesúhlasí s odpoveďou odvolacieho súdu, že uverejnené informácie neboli otázkou verejného záujmu, pretože kritizované skutočnosti sa udiali pred desiatimi rokmi. Tvrdenia, ktorými malo byť zasiahnuté do osobnostných práv žalobcu, sa týkali privatizácie majetku štátu, na ktorej sa žalobca zúčastnil ako spoločník obchodnej spoločnosti, výhodnosti tejto privatizácie, získania vplyvu aj k ďalšiemu majetku pôvodne privatizovanému inou

obchodnou spoločnosťou, okolností získania tohto vplyvu a zvýhodnenia pri podnikaní s privatizovaným štátnym majetkom. Privatizácia, t.j. proces premeny štátneho majetku na súkromný, bola najvýznamnejšou súčasťou ekonomickej transformácie po novembri 1989. Jej cieľom popri zmene vlastníckych vzťahov bolo vytvorenie podnikateľskej vrstvy a tým aj podmienok pre trhovú ekonomiku. Otázky týkajúce sa tohto procesu, najmä jeho transparentnosť, zákonnosť a férovosť, boli a sú z povahy veci predmetom verejného záujmu, pričom diskusiu o nich treba považovať za neukončenú, stále aktuálnu a všeobecne prospešnú. Ide o prospešnosť nielen z hľadiska odhalenia a nápravy nedostatkov v tomto procese, ktoré môžu vyjsť najavo až po značnom časovom odstupe, ale aj z hľadiska transparentnosti budúcej privatizácie. V prípade žalobcu boli uverejnené informácie predmetom verejného záujmu o to viac, že sa privatizácie zúčastnil ako bývalý člen vlády, ktorá tento proces začala a významne participovala na jeho vykonávaní. Preto aj odpoveď na tieto otázky odôvodňuje vyššiu miery ochrany práva na slobodu prejavu žalovanej.

36. Keďže žalovaná („Kto kritizoval“) je vydavateľkou denníka SME, v ktorom bol článok uverejnený, vzťahuje sa na ňu zvýšená ochrana (privilegované postavenie) poskytovaná novinárom, resp. masmédiám. Aj keď ide o denník („Kde bolo kritizované“) s celoslovenskou pôsobnosťou, čo zvyšuje ochranu osobnostných práv, je kritérium miesta zaznenia sporných tvrdení nutné vnímať v spojení s kritériom ich autora. Pretože autorom je žalovaná, tak jej privilegované postavenie do určitej miery neutralizuje kritérium miesta zaznenia sporných tvrdení.

37. Pri odpovedi na otázku „Ako bolo kritizované“ odvolací súd, ani prvostupňový súd nevykonali rozhodujúci krok pre jej posúdenie, a to rozlíšenie, či uverejnené informácie, ktorými malo byť zasiahnuté do práva na ochranu osobnosti žalobcu, mali povahu skutkových tvrdení alebo hodnotiacich úsudkov, prípadne aj povahu polemickej tvrdení, resp. či boli ich kombináciou. To malo za následok, že súdy v základnom konaní považovali z hľadiska pravdivosti za nepreukázané, resp. za nepravdivé aj informácie majúce povahu hodnotiacich úsudkov, hoci ich pravdivosť nemožno dokazovať a teda v tomto zmysle ani hodnotiť.

38. Podstatou informácie „*prvý veľký biznis sa L. podaril v roku 1992, keď získal štátny podnik Mlyny a cestovinárne Piešťany. Hoci sa cena tohto mlyna odhadovala na viac než miliardu korún, bývalému členovi vlády ho so štvoricou partnerov štát odklepol za približne tristo miliónov korún*“ bola účasť žalobcu na privatizácii štátneho majetku

a výhodnosť tejto účasti. Podľa názoru dovolacieho súdu táto informácia pozostávala z hodnotiaceho úsudku vyjadreného slovami „*prvý veľký biznis sa L. podaril v roku 1992*“, zo skutkových tvrdení obsiahnutých v slovách „*keď získal štátny podnik Mlyny a cestovinárne Piešťany*“ a „*bývalému členovi vlády ho so štvoricou partnerov štát odklepol za približne tristo miliónov korún*“ a z polemickej informácie „*hoci sa cena tohto mlyna odhadovala na viac než miliardu korún*“.

39. Hodnotiaci úsudok „*prvý veľký biznis sa L. podaril v roku 1992*“ požíva z hľadiska slobody prejavu intenzívnejšiu ochranu ako tvrdenie faktov a jeho pravdivosť nemôže byť predmetom dokazovania. Pre jeho akceptovateľnosť je postačujúce, ak má určitý skutkový základ. Tento základ je bez ďalšieho (teda aj bez polemického výroku) daný samotným faktom, že žalobca ako bývalý člen vlády spolu so štvoricou partnerov získal štátny podnik Mlyny a cestovinárne Piešťany za približne tristo miliónov korún. Tento fakt bol v konaní nesporný, pričom na jeho pravdivosti nič nemení určitá miera zjednodušenia daná tým, že uverejnená informácia neuvádzala výslovne s použitím odborne presnej právnickej terminológie, či išlo o získanie, resp. prevod majetku štátu do vlastníctva žalobcu ako fyzickej osoby, alebo o prevod na obchodnú spoločnosť, v ktorej bol žalobca spoločníkom.

40. Informácia „*hoci sa cena tohto mlyna odhadovala na viac než miliardu korún*“ má polemický charakter, ktorý je daný použitím slov „*sa cena ...odhadovala*“. Tieto slová sú totiž z hľadiska toho, čo sa nimi chce vyjadriť, porovnateľné so slovami „*cena mala približne byť*“, „*cena mala údajne byť*“, alebo „*cena mala pravdepodobne byť*“. Synonymický slovník slovenčiny, vydaný vydavateľstvom Slovenskej akadémie vied VEDA, prvé vydanie, Bratislava, 1995, vysvetľuje význam slova „*odhad*“ ako približné určenie veľkosti, množstva, hodnoty a pod. niečoho, pričom ako synonymum tohto slova uvádza aj slovo „*tip*“ ako odhad výsledku niečoho. K polemickým výrokom v súvislosti s právom na slobodu prejavu vyslovil ústavný súd názor, že takéto výroky zásadne vylučujú zásah do práva na ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka (porovnaj nález ústavného súdu sp.zn. IV. ÚS 107/2010 z 28. októbra 2010, Zbierka nálezov a uznesení ústavného súdu 2010, str. 889, odkazujúci tiež na nález Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. II. ÚS 357/96). Pokiaľ by od žalovanej bolo vyžadované preukázanie odhadovanej ceny v zmysle tipovanej ceny, bolo by splnenie tejto povinnosti z povahy veci nemožné.

41. Ani vyššie uvedený polemický výrok však nie je bez skutkového základu. V konaní pred súdom prvého stupňa bol vykonaný dôkaz článkom uverejneným v týždenníku DOMINO efekt dňa 13. augusta 1993 od autora P. B. s názvom „Ako melú L. mlyny“ s podtitulkom „Podnikateľské aktivity exministra“. Z tohto dôkazu vyplynulo, že zdrojom informácie o cene odhadovanej na viac než miliardu korún bola správa vypracovaná vyšetrovateľmi policajného zboru Slovenskej republiky, ktorá v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. marca 2000 sp.zn. 1 Co 9/99 (založeného do spisu žalobcom) bola označená ako situačná informácia Úradu na ochranu ekonomických záujmov Slovenskej republiky (zanikol k 31. augustu 1993), medzi základné úlohy ktorého patrilo získavanie, sústreďovanie a vyhodnocovanie informácií, dôležitých pre ochranu ekonomických záujmov Slovenskej republiky v procese transformácie ekonomiky, teda aj pri uskutočňovaní privatizácie. V tomto dokumente malo byť uvedené, že suma, za ktorú boli získané nehnuteľnosti patriace štátnemu podniku Mlyny a cestovinárne Piešťany, sa javí podhodnotenou o to viac, že súčasťou kúpy bolo napríklad niekoľko mlynov (v Piešťanoch, Trnave, Sládkovičove a Senci), pričom len na jeden samotný mlyn v Trnave bolo záložné právo tristo miliónov korún. Už len tento fakt, ktorý v konaní žalobcom spochybnený nebol, odôvodňuje akceptovateľnosť výroku o odhadovanej cene na viac než miliardu korún. Navyše, ak zdrojom informácie o odhadnej cene v spojení s uvedením faktu o záložnom práve bola správa orgánu štátu, mohla sa žalovaná spoliehať na túto informáciu a šíriť ju bez toho, aby bola povinná ju overovať. Podľa judikatúry ESLP (Bladet Tromsø a Stensaas v. Nórsko, rozsudok veľkého senátu, 20. 5. 1999, č. 21980/93), tlač, pokiaľ prispieva k verejnej diskusii o záležitostiach legitímneho záujmu, by mala mať bežne právo spoliehať sa na obsah oficiálnych správ, bez toho, aby bola povinná vykonávať nezávislý prieskum, lebo inak by mohla byť podkopaná životne dôležitá úloha „strážneho psa“, ktorú tlač zohráva. Aj podľa judikatúry ústavného súdu od vydavateľa periodickej tlače nemožno požadovať, aby selektoval informácie získané od štátneho orgánu (z policajného zdroja), na ktoré sa mohol s dôverou spoliehať, pretože sa tým upiera právo verejnosti na úplné informácie o veciach verejného záujmu (nález ústavného súdu sp.zn. IV. ÚS 107/2010 z 28. októbra 2010, Zbierka nálezov a uznesení ústavného súdu 2010). Z týchto dôvodov sa dovolací súd nestotožňuje s hodnotením uvedenej informácie v už spomínanom rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1 Co 9/99, ktorý okolnosť, že bola obsahom materiálu vypracovaného štátnym orgánom, nepovažoval za právne významnú.

42. Podstatou ďalšej informácie *„táto skupina ovládla aj gemerský mlyn, ktorý vraj získala formou nátlaku na bývalých majiteľov. Tí mali pod psychickým nátlakom podpísať zápisnicu, že odstupujú od zmluvy s Fondom národného majetku“* bolo získanie vplyvu žalobcu, resp. obchodnej spoločnosti, v ktorej bol spoločníkom, aj k ďalšiemu majetku pôvodne privatizovanému inou obchodnou spoločnosťou a okolnosti získania tohto vplyvu. Táto informácia pozostávala z hodnotiaceho úsudku *„táto skupina ovládla aj gemerský mlyn“* a z polemických výrokov *„ktorý vraj získala formou nátlaku na bývalých majiteľov“* a *„Tí mali pod psychickým nátlakom podpísať zápisnicu, že odstupujú od zmluvy s Fondom národného majetku“*. Polemickosť bola daná použitými výrazmi *„vraj získala“* a *„Tí mali“*. O uvedenom hodnotiacom úsudku a polemických výrokoch platia primerane závery uvedené v bode 39 a 40. Skutkový základ hodnotiaceho úsudku potvrdil sám žalobca predložením zápisnice o svojom výsluchu z pojednávania v inej veci, pri ktorom uviedol, že na základe rozhodnutia Fondu národného majetku sa obchodná spoločnosť Považské mlyny a cestovínarne spol. s r.o. stala správcom (mandatárom) Gemerského mlyna a o rok alebo dva bol jej tento majetok predaný. Už len tento fakt bez ďalšieho robil hodnotiaci úsudok z hľadiska novinárskej slobody žalovanej akceptovateľným. Inak aj polemické výroky mali svoj základ v skutočnosti, ktorá vyplynula z dôkazu vykonaného článkom I. B. publikovaným v denníku SME s názvom *„Ako sa možno stať správcom mlyna“*. V tomto článku bolo totiž uvedené, že na spísanie zápisnice o odstúpení majiteľov Gemerského mlyna od zmluvy uzavretej s Fondom národného majetku sa mandatár (zástupcovia piešťanskej firmy) dostavil s bezpečnostnou službou a aj s členmi novej strážnej služby Profi team z Topoľčian. Tento fakt, ktorý nebol v konaní rozporovaný, označenú polemiku pripúšťal a legitimizoval.

43. Informácia *„tieto mlyny profitovali práve vďaka špeciálnemu zaobchádzaniu zo strany FNM a ministerstiev. Kým L. so spoločníkmi kupoval obilie od štátu v hodnote tritisícšesťsto korún za tonu, ostatní za ňu platili na voľnom trhu vyše päťtisíc“* sa týkala zvýhodnenia pri podnikaní zo štátnym majetkom. Pozostávala z hodnotiaceho úsudku *„tieto mlyny profitovali práve vďaka špeciálnemu zaobchádzaniu zo strany FNM a ministerstiev“* a zo skutkových tvrdení *„Kým L. so spoločníkmi kupoval obilie od štátu v hodnote tritisícšesťsto korún za tonu“* a *„ostatní za ňu platili na voľnom trhu vyše päťtisíc“*. Keďže súčasťou skutkového stavu bolo nepochybné zistenie, že obchodná spoločnosť, v ktorej bol žalobca spoločníkom, kupovala obilie od štátu (zo štátnych hmotných rezerv) za tritisícšesťsto korún a že cena obilia na voľnom trhu bola vyše päťtisíc korún, mal vyššie uvedený

hodnotiaci úsudok v týchto faktoch dostatočný skutkový základ, t.j. už len tieto fakty ho umožňovali, a to aj napriek určitej nepresnosti tvrdenia vyjadreného slovom „ostatní“. Bez významu nie je ani to, že tieto informácie pochádzali od bývalého ministra pre správu privatizáciu národného majetku I. M., ktorý v článku uverejnenom v týždenníku DOMINO efekt dňa 21. júna 1996 s názvom „Pomalé Božie a rýchle L. Mlyny“ (tento článok bol tiež predmetom dokazovania súdmi v základnom konaní) uviedol aj konkrétne údaje o rozdelení objemov obilia medzi slovenské mlyny. To zakladalo zo strany žalovanej rozumný dôvod spoliehať sa tieto informácie a hodnotiaci úsudok z nich urobený bol chránený novinárskou slobodou žalovanej.

44. Pokiaľ odvolací súd uložil žalovanej povinnosť ospravedlniť sa žalobcovi aj za informáciu „v štatutárnych orgánoch B.S.R., s.r.o. sedí V. L. starší“, dovolací súd poznamenáva, že ani prípadná nesprávnosť tohto tvrdenia nie je z objektívneho hľadiska spôsobilá zasiahnuť do osobnostných práv žalobcu. So zreteľom na skutočnosť, že ide o údaj z verejného registra a že je daná totožnosť mena žalobcu, treba tento prípadný omyl žalovanej považovať za ospravedlniteľný. Okrem toho uvedená informácia bola vytrhnutá z kontextu, lebo v článku išlo vymenovanie firiem, v štatutárnych orgánoch ktorých sedia dve osoby, a to V. L. starší a V. L. mladší.

45. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. júna 2013

JUDr. Rudolf Čirč, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová